

“TASDIQLAYMAN”

**Qishloq xo'jaligi Muvofiqlashtirish soha
kengashi raisi**

S.Islamov

_____ 2024 y.

**60811100– Dorivor o'simliklarni yetishtirish va
qayta ishlash texnologiyasi ta'lim yo'nalishining fanlar katalogi**

1-jadval

T/r	Fanning kodi*	Fanning nomi	Fanning qisqa tavsifi	Kredit miqdori	Semestr
Majburiy fanlar					
1.01	O'EYTB1204	O'zbekistonning eng yangi tarixi	Yangi taxrirdagi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi talabalarga fan tushunchasi, kategoriyasi va asosiy prinsiplarini, O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi asosiy bulimlarining mohiyatini, O'zbekistonda davlat va huquqiy rivojlanish xususiyatlarini, O'zbekiston Respublikasi davlat tuzilishi va boshqaruv shaklini, O'zbekiston Respublikasida inson va fuqaroning majburiyat va erkinliklari asosiy huquqlarini bilish, ularni himoya qilish usullari va cheklash imkoniyatlarini, fuqarolarning o'zini-o'zi boshqarish, davlat organlari tizimini va ularning faoliyati prinsiplarini, davlat va jamiyat hayotida konstitutsiyaning ahamiyatini, davlat tuzilishining tavsifini, davlat va shaxs, davlat va jamiyat o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning asosiy konstitutsiyaviy prinsiplari, davlat hokimiyati tizimining faoliyati va shakllanishi, bevosita demokratiya shakllarini amalga oshirish, konstitutsiyaviy odil sudlovni amalga oshirish to'g'risida nazariy bilimlarni yaratishdir. O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyati asoslarining shakllanishi, ichki va tashqi siyosat, jamiyat taraqqiyotiga to'siq bo'layotgan muammolar va ularni bartaraf etish borasida olib borilayotgan keng ko'lamli islohotlarini talaba-yoshlar ongiga singdirish, ularni ijtimoiy-siyosiy dunyoqarishini boyitish, Vatanga sadoqat va muhabbat ruhida tarbiyalash milliy g'urur va iftixorni shakllantirish, mustahkamlash, faol fuqarolik pozitsiyasiga ega bo'lgan yosh avlodni tarbiyalash.	4	2
1.02	DINB1104	Dinshunoslik	Dinning paydo bo'lishi, ijtimoiy mohiyati va jamiyatdagi roli, dinning ilk	4	1

			shakllari va ularning xususiyatlari, milliy va jahon dinlarini vujudga kelishi, rivojlanishi, oqimlar va yo'nalishlarining mohiyati va xususiyatlari, diniy marosimlar va qadriyatlar (urf-odat, an'ana, bayram va x.k.), diniy manbalar va muqaddas kitoblar ularning mazmun-mohiyati, diniy ekstremizm, fundamentalizm va terrorizm ularning maqsadi va jamiyat hayoti, taraqqiyotga tahdidi, mamlakatimizda olib borilayotgan diniy siyosat va dinga oid normativ huquqiy hujjatlar xususan, "Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar" to'g'risidagi Qonunning ahamiyati kabi masalalarni bilish va diniy dunyoqarashni to'g'ri shakllantirish.		
1.03	FALB1604	Falsafa	Falsafaning jamiyat va inson hayotidagi o'rni, dunyoqarash va uning shakllari, Sharq va G'arb falsafiy tafakkuri, o'zbek falsafasi, olam va odam muammosi, inson hayoti va uning mohiyati, falsafa qonunlari, kategoriyalari va metodlari, bilish va uning shakllari, onglilik va ongsizlik, sun'iy intellekt, tabiat, jamiyat, ma'naviyat, madaniyat, qadriyatlar, tarix, din va global muammolar falsafasi, ijtimoiy prognozlashtirish, falsafiy mushohada yuritish, yangilana-yotgan O'zbekistonda korrupsiyaga qarshi kurash: yutuq va muammolar, mantiqiy tafakkur, to'g'ri tafakkur qonunlari (ayniyat, ziddiyat, istesno, yetarli asos) va shakllari (tushuncha, xukm, xulosa chiqarish), dalillash va isbotlash, raddiya, axloqiy va estetik tafakkur, kasbiy etiket va axloqiy (muomala, kiyinish) madaniyat, bioetika, oilaning axloqiy asoslari, axloqshunoslik va estetikaning zamonaviy muammolarini bilish.	4	6
1.04	XJTNB1108	Xorijiy til	Chet tili kommunikativ kompetentsiyasi – o'rganilayotgan chet tilida so'zlashuvchilar bilan muloqot qilishni amalga oshirish qobiliyati va tayyorgarligi, shuningdek, talabalarning tili o'rganilayotgan mamlakat madaniyati bilan tanishish, o'z mamlakati madaniyatini yanada yaxshiroq anglash, uni muloqot jarayonida taqdim eta olishini nazarda tutadi. Lingvistik kompetentsiya o'rganilayotgan til sohiblari bilan muloqot qilish uchun til materiallari (fonetika, leksika, grammatika)ni yetarli darajada bilish va nutq faoliyati turlari (tinglab-tushunish, gapirish, o'qish va yozuv)da qo'llay bilishni nazarda tutadi. Ijtimoiy-lingvistik kompetentsiya so'zlovchining biron bir nutqiy vaziyat, kommunikativ maqsad va xohish-istagidan kelib chiqqan holda kerakli lingvistik shakl, ifoda usulini tanlash ko'nikma va malakalarni o'z ichiga oladi. Ijtimoiy kompetentsiya - ijtimoiy-lingvistik va sotsio-madaniy	8	1,2

			kompetentsiyalarni o'z ichiga oladi. U hozirgi ko'p madaniyatli dunyoda ta'lim oluvchilarda chet tilini o'rganish muhimligi tushunchasi, chet tilida muloqot qilish, o'z ustida mustaqil ishlash va ijtimoiy moslashuv vositasi sifatida foydalanish ehtiyojini shakllantirish va rivojlantirish, fuqarolik, vatanparvarlik fazilatlarini tarbiyalashda, chet tili orqali madaniyatlararo muloqotni amalga oshirish istagi va xohishida namoyon bo'ladi. Pragmatik kompetentsiya quyidagilardan iborat:		
1.05	O'T O'SQB1104	O'zbek (rus) tili. O'zbek tilini sohada qo'llash	Talabalar o'z sohalari bo'yicha matnlar tuzish, uning tarixini o'rganish va badiiy asarlarda yoritilishi bo'yicha ma'lumotlar berildadi. Unda asosiy diqqat-e'tibor tinglab tushunish, o'qish, gapirish, yozish kabi nutqiy va linivistik kompetentsiyalarni shakllantirish, shuningdek, o'zbek adabiyotining eng sara namunalari, o'zbek xalqining tarixiy, madaniy hayoti, jahon madaniyatiga va milliy madaniyatga hissa qo'shgan buyuk allomalar ijodiy merosini o'rganish orqali milliy qadriyatlarga hurmat bilan munosabatda bo'lish malakasini rivojlantirishdan iborat.	4	1
1.06	JMSB1204	Jismoniy madaniyat va sport	Jismoniy madaniyat va sport – madaniyatning insonni jismoniy tarbiyalash, jismoniy rivojlanish va jismoniy tayyorgarlik orqali jismoniy hamda intellektual jihatdan kamol toptirish, uning qobiliyatini va harakat faolligini takomillashtirish, sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shakllantirish, ijtimoiy moslashtirish maqsadida jamiyat tomonidan yaratiladigan hamda foydalaniladigan qadriyatlar, normalar va bilimlar yig'indisidan iborat, yuksak madaniyatga ega bo'lgan har tomonlama yetuk hamda jismonan sog'lom insonni shakllantirish maqsadida shaxsni tarbiyalashga, insonning jismoniy imkoniyatlarini rivojlantirishga, uning jismoniy tarbiya va sport sohasida malaka va bilimlarini orttirishga, hamda odam organizmining buzilgan yoki vaqtincha yo'qotilgan funksiyalarini hamda nogironlarning va jismoniy imkoniyatlari cheklangan boshqa shaxslarning ijtimoiy hamda kasbiy faoliyatga bo'lgan qobiliyatlarini jismoniy tarbiya va sport vositalari hamda usullaridan foydalangan holda tiklash.	4	2
1.07	ENMSB1304	Ehtimollar nazariyasi va matematik statistika	Ehtimollar nazariyasi va matematik statistika fani talabalarga o'z mutaxassisliklarida uchraydigan nazariy va amaliy masalalarini yechishiga zarur bo'lgan matematik tushuncha va usullarni o'rgatish va uni qo'llash, shuningdek, qishloq xo'jaligi masalalarining matematik modelini tuzish va tahlil qilishga	4	1

			o'rgatishdan iborat. Talabalarda mantiqiy, algoritmik, abstrakt fikrlash, matematik taffakkurini shakllantirish, rivojlantirish, o'zining fikr-mulohaza, xulosalarini asosli tarzda aniq bayon etishga o'rgatish hamda egallangan bilimlari bo'yicha, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, intellektual qobiliyatlarni kuchaytirish va o'z mutaxassisliklarida uchraydigan masalalarni matematik usullar bilan echish va natijalarni tahlil qilishni o'rgatishdan iboratdir.		
1.08	ANFKBKB11 08	Analitik, fizkolloid va bioorganik kimyo	Qishloq xo'jalik maxsulotlarini, tuproq va o'g'itlarning tarkibidagi elementlarni sifat va miqdor tahlillarini o'tkazish, o'simliklar oziqlanishida muhim elementlarni aniqlashni gravimetrik va titrimetrik hamda zamonoviy fizik-kimyoviy analiz usullari yordamida aniqlashni o'rgatish, tirik organizimdagi biokimyoviy va fotokimyoviy jaryonlarni mexanizmi bo'yicha tushunchaga ega bo'lishi, kolloid eritmalarini olinishi, xossalari hamda bioorganik kimyo bo'limida asosan, biopolimerlar (oqsillar va peptidlar, nuklein kislotalar va nukleotidlar, lipidlar, polisaxaridlar va b.) hamda bioregulyatorlar (fermentlar, vitaminlar, gormonlar, jumladan fitogormonlar, shuningdek sintez yo'li bilan tayyorlangan biologik faol birikmalar, (dori preparatlar, o'stiruvchi moddalar, insektofungitsidlar, gerbitsid)larni tadqiq qiladi, ularni kimyoviy jihatdan toza holda sintez qiladi, tuzilishini aniqlaydi, bu moddalarning tuzilishi bilan biologik xossalari o'rtasidagi bog'lanishni ochib beradi, biopolimerlar, tabiiy va sintetik bioregulyatorlar biologik ta'sirining kimyoviy tomonlarini o'rganadi.	8	1,2
1.09	BO'FZB1108	Botanika va o'simliklar fiziologiyasi	Quruqlikda va suvda o'suvchi o'simliklarni tuzilishini, o'simliklarning ahamiyati, tabiatda tutgan o'rmini o'rgatish hamda ularni botanik va geobotanik kashfiyot usullari bilan tanishtirish, vegetativ va generativ kurtak, novdalarni, bir va ko'p yillik o'simliklarni, begona o'tlarni; bir pallali va ikki pallali, bir uyli va ikki uyli, ochiq va yopiq urug'li o'simliklarni farqlash; o'simlik turlarini aniqlash, o'simlik guruhlarini geobotanik o'rganish, o'simliklarni changlanish va urug'lanish jarayonlari, o'simliklar fiziologiyasi hujayrada kechadigan fiziologik-biokimyoviy jarayonlarni o'rgangan holda, ularning suv almashinuvi, tuproqdan mineral oziqlanishi, o'simlik hosildorligida asosiy o'rin tutuvchi fotosintez jarayonining borishi, o'simliklarni nafas olishi va uni qishloq xo'jaligi mahsulotlarini saqlashdagi ahamiyati, o'simliklarning o'sishi va rivojlanishi, ularga muhit omillarining ta'siri, qishloq xo'jaligida fiziologik faol moddalarni qo'llash, ekinlarning noqulay sharoitlarga chidamliligi va moslashishi,	8	1,2

1.10	QXAKTB120 4	Qishloq xo'jaligida axborot-kommunikatsion texnologiyalar	o'simliklar tarkibidagi uglevodlar, oqsillar, nuklein kislotalar, yog'lar va ularning hosil bo'lishi hamda parchalanishi kabi jarayonlari haqida bilimlar berish.	4	2
1.11	DO'FSB1110	Dorivor o'simliklar florasini va sistemikasi	Respublika sharoitida tabiiy va madaniy holda o'sadigan dorivor o'simliklarni klassifikatsiyasini o'rganishga qaratilgan. Dorivor o'simlik turlarining nomenklaturasini o'rganish, qabila, oila, turkum, tur va boshqalarini ajrata olish	10	1,2
1.12	O'IDO'B1306	O'zbekistonning istiqbolli dorivor o'simliklari	O'zbekistonda keng tarqalgan foydali o'simliklar to'g'risida ma'lumot beradi. Unda foydali o'simliklar to'g'risida umumiy tushuncha, ularni klassifikatsiyaga solish prinsiplari va ahamiyati keng yoritilgan	6	3
1.13	O'RMONB13 04	O'rmonchilik	O'rmonchilikda foydali o'simliklar to'g'risida ma'lumot beradi. Unda foydali o'simliklar to'g'risida umumiy tushuncha, ularni klassifikatsiyaga solish prinsiplari va ahamiyati keng yoritilgan	4	3
1.14	TPAKB1308	Tuproqshunoslik va agrokimyo	Tuproq tiplari, strukturasini, suv va havo xossalari, tuproq unumdorligi, fizik-kimyoviy, organik va tuproq biotasi, tuproqlarning geografik joylashuvi, tuproqlardan oqilona foydalanish va muhofaza qilish hamda unumdorligini tiklash, saqlash va oshirish yo'llarini, tuproq, o'simlik va o'g'itlarning sifat tahlillarini o'tkazish, o'simliklar oziqlanishining nazariy asoslarini, mineral va organik o'g'itlarni qo'llash texnologiyasi va ishlab chiqaruvchi tashkilotlar, GAT texnologiyalaridan foydalanish, tuproq va agrokimyoviy xaritanomalaridan foydalanish, yerlarni baholash bo'yicha yo'riqnoma tuzish va ball bonitetini belgilashni bilish; oziq moddalarning dehqonchilikda aylanishi va agrokimyoning ekologik muammolarini o'rganish to'g'risida batafsil tushuncha va bilimlarni bilish.	8	3,4
1.15	XTDO'B1310	Xalq tabobati dorivor o'simliklari	Respublikamizda Xalq tabobatining zamonaviy tibbiyot tizimida tutgan maqomi, uyg'unligi va ziddiyatlari. Ibn Sino merosining xalq tabobatidagi o'rni, xalq tabobati tajribasining zamonaviy tibbiyotda qo'llanilishi, mahalliy va chet el	10	3,4

			dorivor o'simliklaridan vositalarini tayyorlash usullarini o'rganadi		
1.16	DO'UKB1310	Dorivor o'simliklar urug'chiligi va ko'chatchiligi	Respublikamizda tabiiy va madaniy holda mavjud bo'lgan, farmatsevtika sanoatida asosiy va istiqbolda keng qo'llanadigan dorivor o'simliklarning tasnifi, ularning tabiatda tarqalishi, introduksiyasi, morfobiologiyasi, bioekologiyasini mukkamal, uzuluksiz va uzviylikda o'zlashtirilishidan iborat. Shu bilan birga O'zbekiston sharoitida Dorivor o'simliklar urug'chiligi va ko'chatchiligini o'rganish va ularni rivojlantirish istiqbollari kabi masalalarni o'rganadi.	10	3,4
1.17	DO'RSB1304	Dorivor o'simliklar reproduktiv strategiyasi	Dorivor o'simliklar morfologiyasi va reproduktiv strategiyasining mohiyati, ularni nazariy va amaliy o'rganish usullari, tabiiy sharoitda o'simliklarning nasl qoldirishi va qaysi tur o'simliklarni qanday sharoitda ishlab chiqarishga yetkazish kabi masalalarni o'rganadi.	4	3
1.18	DO'INDB1306	Dorivor o'simliklar introduksiyasi	Respublikaning sug'oriladigan va lalmikor yerlarida dorivor o'simliklar turlarini va o'stirish sharoitlarini inobatga olgan holda ularni yetishtirish texnologiyalarini (yerni tayyorlash, o'stirish, qator oralariga ishlov berish, begona o'tlarga qarshi kurash, sug'orish mineral oziqlantirish, hosilni yig'ib-terib olish) shu kabi masalalarni o'rganadi.	4	6
1.19	FARGZB1606	Farmakognoziya	Dorivor o'simliklarni tabiatda tarqalishi, tavsifi, tibbiyotda ishlatiladigan organlari va ularning kimyoviy tarkibi, xom ashyolarning chinligi va sifat ko'rsatkichlarini, tibbiyotda ishlatilishi va ulardan olinadigan dori vositalari to'g'risidagi bilimlarni o'rganadi.	6	6
1.20	DO'BEB1508	Dorivor o'simliklar biologiyasi va ekologiyasi	Respublikadagi dorivor o'simliklarning lotincha nomlari muayyan sharoitda turli omillar ta'siri ostida o'sayotgan dorivor o'simliklar turlarining hayotiy shakli (bioformalari), o'simliklar turlarini aniqlashda qo'llaniladigan aniqlagich va usullarni ishlatish, o'simliklarga turli omillarning ta'sir etish florigenetik, ekologik tushunchalarini o'rganadi	8	5,6
1.21	FARDO'B1504	Farmakopeya dorivor o'simliklari	Respublika sharoitida tabiiy va madaniy holda o'sadigan dorivor o'simliklarni farmakopeya maqolasiga muvofiq klassifikatsiyasini, dorivor o'simliklarni sistematikasi, ularning turkum va turlarni atroflicha o'rganish va maxsus o'simliklar turini ajrata olish va bilish asosiy vazifalari va kabi masalalarni o'rganadi.	4	5
1.22	DO'ETB1510	Dorivor o'simliklarni yetishtirish	Respublikamizning sug'oriladigan va lalmikor yerlarda dorivor o'simliklarni turlari va o'stirish sharoitlarini hisobga olgan holda ularni yetishtirish texnologiyalarini (yerni tayyorlash ekish, qator oralariga ishlov berish, begona	10	5,6

		texnologiyasi	o'tlarga qarshi kurash, sug'orish mineral oziqlantirish, hosilni yig'ib-terib olish) shu kabi mavzular o'rganadi.		
1.23	DO'XATDQI T 1610	Dorivor o'simlik xom-ashyosini tayyorlash va dastlabki qayta ishlash texnologiyasi	Dorivor o'simliklarni yig'ish, xom-ashyolarini tayyorlash, saqlash va dastlabki qayta ishlash, zahiralarni aniqlash bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni shakllantirishdan iborat.	10	6,7
1.24	DO'RESB170 6	Dorivor o'simliklar resursshunosligi	O'zbekiston florasiga mansub tabiiy dorivor o'simliklar turlari, ularni tarqalish areali, bioekologiyasi, tabiiy populyasiyasi, resurslari va muhofazasi hamda ulardan oqilona foydalanish haqida atroflicha ma'lumot beriladi	6	7
1.25	DO'YEIIASB 1706	Dorivor o'simliklarni yetishtirishda ilmiy izlanish asoslari	Respublikamizda dorivor o'simliklar bo'yicha olib boriladigan ilmiy tajribalarining asoslari va asosiy qonunlarini, tuproqning suv, havo, issiqlik oziq rejimlari va ularni boshqarish usullari, begona o'tlar va ularga qarshi kurash choralari, erga ishlov berish, ekinlarni ekish usullari, almashlab ekish, dehqonchilik tizimi, tajriba o'tkazish uslublari, dala tajribasi uslubiyatining asosiy elementlari, ilmiy tajribalarni rejalashtirish, qo'yish, variantlar va takrorlashlarni joylashtirish usullari, fenologik kuzatishlar va hisobga olish, tadqiqot natijalarini umumlashtirish, ularni statistik tahlil qilish kabi masalalarni o'rganadi.	6	7
1.26	TABDO'B17 04	Tabiiy dorivor o'simliklar	O'zbekistonda tabiiy tarqalgan dorivor o'simliklar va ularni yetishtirish xom-ashyolarini ashyolarini tayyorlash, saqlash va dastlabki qayta ishlash texnologiyasi, hamda tabiiy dorivor o'simliklarni zaxirasini aniqlash muhofaza choralari bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni shakllantirishdan iboratdir.	4	7
1.27	O'ZSDO'B17 04	O'zbekistonning strategik dorivor o'simliklari	O'zbekistonning strategik dorivor o'simliklari tabiiy tarqalgan dorivor o'simliklar va ularni yetishtirish xom-ashyolarini ashyolarini tayyorlash, saqlash va dastlabki qayta ishlash texnologiyasi, hamda tabiiy dorivor o'simliklarni zaxirasini aniqlash muhofaza choralari bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni shakllantirishdan iboratdir.	4	7
Tanlov fanlari					
2.01	EAMMB2304	Ekologiya va atrof muhit muhofazasi	Biosferaning tuzilish qonunlari, zahiralari, qishloq xo'jaligi yerlari, edafik omillarni roli, tabiiy boyliklarni qayta tiklashni ta'minlash; ekologik tizimlar holati; o'simlik va hayvonlarning ekologik omillarga chidamliligini baholash,	4	3

			<p>iqlim o'zgarishi oqibatida qishloq xo'jaligi agrolandashftining ekologik holatini baholash; iqlim o'zgarishi, sho'rlanish, cho'llanish muammolari haqida ilmiy asoslangan ma'lumotlar berish, tuproqning bioekologik faolligini oshirishda, qishloq xo'jaligi ekinlari suv, ozuqa va gaz rejimlari uchun yaxshi ekologik optimal sharoit yaratish, ekologik toza maxsulot yetishtirish istiqbollari, tabiiy resurslardan ratsional foydalanishni samarali usullari, o'simliklar, xayvonlar, atmosfera, gidrosfera, litosfera resurslarini muhofaza qilish bo'yicha qonunlar to'g'risida batafsil tushuncha va bilimlarni bilish.</p>		
	DHMELB230 4	Dehqonchilik va melioratsiya	<p>Tuproqni meliorativ holatiga tabiiy sharoitlarning ta'siri. Tuproqda tuzlarning yo'l qo'yilishi mumkin bo'lgan miqdorini aniqlash Tuzlarning o'simliklarga ta'siri va qishloq xo'jalik ekinlarini tuz ta'siriga chidamliligi Tuproqlarning sho'rlanganlik darajasi, sizot suvlarning joylashgan chuqurligi va ularning minerallashtirish darajasini o'simlik qatlamiga ko'ra aniqlash, Yer sho'rlanishi va botqoqlanishining oldini olish va qarshi kurashda qo'llaniladigan meliorativ tadbirlar, Yer sho'rlanishi va botqoqlanishining oldini olish va qarshi kurashda qo'llaniladigan suv-xo'jalik tadbirlari, Sho'rxoq va sho'rxoqsimon, sho'rtob va sho'rtobli, yerlarni o'zlashtirish, Melioratsiya jihatdan og'ir tuproqlarni o'zlashtirish texnologiyasi, Tuproq eroziyasi, uni oldini olish va qarshi kurash choralari, Sel oqimi, uni oldini olish va qarshi kurash tadbirlari, O'zbekistonning yer resurslari va ulardan foydalanish, Yer tuzishda geodezik o'lchash ishlarining asoslari, Yer tuzishda bajariladigan s'yomkalarining oddiy usullari, Joyda masofani o'lchash, Geografik axborot tizimlaridan foydalanish, Yer maydonlarini hisobiash usullari.</p>	4	3
2.02	STDO'B2404	Sanoatbop va texnik dorivor o'simliklar	O'zbekiston sharoitida texnik o'simliklar kauchuk saqlovchi, smola saqlovchi dorivor o'simliklarni tavsifi o'rganiladi.	4	4
	MD O'KB2404	Manzarali dorivor o'simliklarni ko'paytirish	Manzarali dorivor o'simliklarni ko'paytirish va ularni ko'paytirishning zamonaviy usullardan foydalani va uni ishlab chiqarishga tadbiriq etish hozirgi kunning dolzarb muammosi hisoblanadi va ularni mos kelishi to'g'risida bilimlar beradi.	4	4
2.03	DO'SMSB25 04	Dorivor o'simliklarni standartlash,	Ushbu fan talabalarga turli xil meva-sabzavot va uzumning standartlari bilan tanishish, standart loyihalarini ishlab chiqish, standart talab va qoidalarini o'zlashtirish, unga rioya qilishni nazorat qilish, standartlashtirish ob'ektlari va	4	5

	metrologiya va sertifikatlash	<p>turli darajadagi standartlar bilan tanishish va ishlash, o'z sohasi bo'yicha xalqaro standartlarni amaliyotga tatbiq etish, amaldagi meva-sabzavot va uzumning standartlari asosida ushbu mahsulotlarni yetishtirishni nuqsonlik darajasini baholash, uning kelib chiqish sabablarini taxlil qilish va oldini olish hamda bartaraf etish yo'llarini bilishi o'rgatiladi.</p> <p>Qishloq xo'jaligi mahsulotlari, meva-sabzavot va uzumning sifati, sifat kursatkichlari, sifati va xavfsizligi, rakobatbardoshligini ta'minlash, ushbu mahsulotlarni sertifikatlashtirish orkali iqtisodiy samaradorlikka erishish, eksport qilishga tayyorlash, ularning tannarxini va xarajatlarni kamaytirish usullari ko'rib chiqiladi.</p> <p>Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini sertifikatlashtirishni to'g'ri tashkillashtirish, sertifikatlashtirish ob'ektlarining optimal ko'rsatkichlari va sifatini baholash usullarini tanlash, mahsulotlar me'yoriy hujjatlar talablariga muvofiqligini tasdiqlash, mahsulotlarni sinash va sertifikatlashtirish sinovi jarayonlarini to'g'ri tashkil qilish, muayyan sertifikatlashtirish idorasida sertifikatlashtirish ishlarni tashkil qilish, sertifikatlashtirish xalqaro talab va qoidalariga amal qilishni o'rganishi va ularning ishlatilish sohalari bo'yicha bilimga va malakalariga ega bo'lish kerak. Bu fandan olingan bilimlar ixtisoslik fanlarining umumiy nazariyasini chuqur o'zlashtirishda ko'priq vazifasini o'taydi.</p>		
MSSSB2504	Metrologiya, standartlashtirish, sertifikatlashtirish va sifat	<p>Qishloq xo'jalik mahsulotlarini sinash usullari va sinov qurilmalari, sinov qurilmalarining texnikaviy tavsiflari, mahsulot sifati rivojlanishining istiqbollari, mahsulot sifatiga ta'sir etuvchi me'zonlar, mahsulotning hayotiy davri bosqichlari, mahsulot sifati nazorati va sinovlarini tashkil etish muammolari, mahsulot sifatini nazorat-o'lchov vositalari bilan sinash o'rgatiladi.</p> <p>Muvofiqlik sertifikat, sertifikatlashtirish, sertifikat turlari va sertifikatlashtirish faoliyatlari to'g'risida, sertifikatlashtirish bo'yicha xalqaro, hududiy va milliy tashkilotlarning faoliyatlari va tuzilmasi to'g'risida, O'zbekiston Respublikasi sertifikatlashtirish milliy tizimi, sertifikatlashtirish milliy tizimining maqsad va vazifalarini, sertifikatlashtirish sxemalari, sertifikatlashtirish idoralari, sinov laboratoriyalari, mahsulotlarni sertifikatlashtirish tartiblarini, sertifikatlashtirilgan mahsulotlar, xizmatlarni va sifat tizimlarini inspeksion nazoratini, sertifikatlashtirish sxemalarni tanlash, mahsulotlarning muvofiqlik sertifikat rasmilashtrish va muvofiqlik belgisidan foydalanish qoidalarini,</p>	4	5

			<p>xalqaro, hududiy sertifikatlashtirish faoliyatlari, sertifikatlashtirish bilan bog'liq bo'lgan me'yoriy va ilmiy-texnik hujjatlarni talablarini,</p>		
2.04	ZO'XTB2504	<p>Ziravor o'simlik xom ashyolarini tayyorlash va dastlabki qayta ishlash</p>	<p>Respublikamizda oziq - ovqat sanoati ishlatiladigan, o'zida aromatik va biologik faol moddalar saqlagan ziravor va xushbo'y o'simliklar va ularni vegetativ va generativ usulda yetishtirish hamda asosiy ta'sir etuvchi biologik faol moddalar yig'iladigan organlari yig'ish vaqtlarini aniqlash, shuningdek, xalq orasida (an'anaviy tabobatda) ishlatiladigan ziravor va xushbo'y o'simliklarning foydali xususiyatlarini o'rganadi.</p>	4	5
	SHYETB2504	<p>Dorivor o'simliklar kasallik va zararkunandalari</p>	<p>Qishloq xo'jaligi ekinlari zararkunandalari to'g'risida umumiy tushuncha, hasharotlar va kanalar anotomiyasi, morfologiyasi, fiziologiyasi, rivojlanishi, ko'payishi, mevali bog' ekinlar, uzumzorlar zararkunandalari tur tarkibi, mevali bog'lardagi so'ruvchi zararkunandalar, mevali bog'lardagi kemiruvchi zararkunandalar turlari, anor zararkunandalari, rezavor ekinlar zararkunandalari, sitrus ekinlari zararkunandalari, mevali bog'lar zararkunandalariga qarshi choralari, kimyoviy kurash choralari, biologik kurash choralari, agrotexnik kurash choralari, mevali bog'larda karantin zararkunandalari va ularga qarshi kurash choralari. O'simliklarni himoya qilish fanini qishloq xo'jaligini rivojlantirishdagi o'rni, o'simliklarda zamburug'lar, bakteriyalar va viruslar qo'zgatadigan kasalliklar, gulli parazit o'simliklar va ularning tuzilishi, texnik ekinlar, manzarali o'simliklar, o'rmon o'simliklari, dorivor o'simliklarda uchraydigan kasalliklarini aniqlash, o'simliklarning immuniteti, o'simlik kasalliklarini rivojlanishi va ko'payishi, qishloq xo'jalik ekinlari kasalliklari rivojlanishini oldini olish, zamonaviy texnologik vositalar va usullar yordamida kurash choralari olib borish, uyg'unlashgan kurash choralari qo'llash, fungitsidlar tarkibi va tasir darajalarini taxlil qilish, samarali fungitsidlarni xalqaro talablar darajasida qo'llash choralari ishlab chiqish, xosil miqdorini oshirish, xamda sifat darajalarini oshirib, o'simliklar qoldiqlarida, meva tarkibida to'planishini oldini olish usullari o'rganiladi. Fitopatologiya qishloq xo'jaligini rivojlantirishdagi o'rni, o'simliklarda zamburug'lar, bakteriyalar va viruslar qo'zgatadigan kasalliklar va ularning tuzilishi, o'simliklarning immuniteti, o'simlik kasalliklarini rivojlanishi va ko'payishi, qishloq xo'jalik ekinlari kasalliklari rivojlanishini oldini olish, qishloq xo'jalik ekinlari kasalliklariga qarshi kurash chora tadbirlari to'g'risida batafsil tushuncha va bilimlarni bilish.</p>	4	5

2.05	QXMB2504	Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyala shtirish	<p>Agrorsoatda texnologik jarayonlarni mexanizatsiyalashtirish va avtomatlashtirish shu sohadagi fanlar ichida o'qitiladigan asosiy fan bo'lib, qishloq xo'jaligida texnologik jarayonlarni bajarishda qo'llaniladigan traktorlar va qishloq xo'jalik mashinalarining tuzilishini, ishlashini va agrotexnik talablar bo'yicha ishga tayyorlash jarayonini o'rganishga qaratilgan.</p> <p>Keyingi yillarda jahonda ro'y berayotgan oziq-ovqat havfsizligini ta'minlash yo'llarini va choralarini izlab topish va izchil amalga oshirish, ayniqsa, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini ko'paytirishda ishlab chiqarish jarayonlarini mexanizatsiyalashtirish va avtomatlashtirish darajasini oshirish katta ahamiyatga ega.</p> <p>Mazkur fanni o'zlashtirish jarayonida bakalavr: respublikamizda va chet ellarda qo'llaniladigan asosiy ishlab chiqarish jarayonlari va ularning zamonaviy vositalari, hamda boshqarish va tashkil etishda qo'llaniladigan aqlli raqamlashtirish texnologik tizimlardan foydalangan holda texnologik jarayonlarni bajarish to'g'risida tassavurga ega bo'ladi. Energetik vositalar va ularning asosiy qismlarining tuzilishi, ishlab chiqarish jarayonlarini, mexanizatsiyalashtirilgan ishlar: tuproqqa ishlov berish, o'g'it solish, o'simliklar urug'i va ko'chatlarini ekish, hamda parvarishlash, zararkunanda va kasalliklardan himoya qilish, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yig'ib-terib olish va mahsulotlarga birlamchi qayta ishlash texnologiyasi va mashinalarining tuzilishi, ishlash jarayonlari, agrotexnik talablari, ulardan agregatlar tuzish va samarali foydalanish asoslari qo'llaniladigan qishloq xo'jaligi mashinalari va jihozlarining tuzilishi, ishlashi hamda ulardan foydalanish asoslarini bilishi va ulardan foydalana olish. Respublikamizda ishlab chiqarilayotgan va xorijdan keltirilgan traktor va ish mashinalarini tanlash va ulardan ishlab chiqarish jarayonida samarali foydalanishni tashkil etish bo'yicha ko'nikmalarga ega bo'ladi. Shuningdek, qishloq xo'jaligi ishlarini bajarish uchun texnologik xaritani tuzishni, qishloq xo'jaligini avtomatlashtirish vositalaridan foydalanish, ilmiy tadqiqot ishlarida ishtirok etish kabi malakalarga ega bo'ladi.</p> <p>Hozirgi kunda O'zbekistonda saqlanayotgan va yetishtirib kelinayotgan dorivor o'simliklar majmuasini o'rganadi.</p>	4	5
2.06	O'DO'B2504	Dorivor o'simliklar genofondi	O'zbekiston florasida tabiiy holda tarqalgan dorivor o'simliklar turlari, geografik	4	5

		o'simliklari	tarqalishi, bioekologiyasi, ularni populyatsiyasi va zaxiralari, xom-ashyo sifatida ishlatiladigan organlari va ularni tayyorlash muddati xamda ishlab chiqishdagi axamiyatini o'rganadi.		
	ZXDO'B2504	Ziravor va xushbo'y dorivor o'simliklar	Respublikamizda oziq - ovqat sanoati ishlatiladigan, o'zida aromatik va biologik faol moddalar saqlagan ziravor va xushbo'y o'simliklar va ularni vegetativ va generativ usulda yetishtirish hamda asosiy ta'sir etuvchi biologik faol moddalar yig'iladigan organlari yig'ish vaqtlarini aniqlash, shuningdek, xalq orasida (an'anaviy tabobatda) ishlatiladigan ziravor va xushbo'y o'simliklarning foydali xususiyatlarini o'rganadi.	4	5
	TSDO'B2504	Biomeliorant dorivor o'simliklar	Dorivor o'simliklarni unumdorligi, sho'rga chidamliligi va turli xil sho'rlangan tuproq tiplariga mos ravishda o'sishi haqidagi ma'lumotlarga ega bo'ladi	4	5
2.07			Ushbu fan qishloq xo'jaligi ta'lim yo'nalishtirishda o'qiyotgan talabalarga «Agrobiotexnologiya» fanini o'zlashtirish jarayonida mikroorganizmlarning hujayralarining tuzilishi va farqlari, mikroorganizmlarning zamonaviy sistematikasi va biokimyoviy xususiyatlari, biologiyasi hamda ularning tabiatda tarqalish tashqi muhit omillarining ta'siri, ularning oziqlanishi jarayonlari, molekulyar biomuhandislik asoslari, gen muhandisligi fermentlari, DNK ni kesish, restrikuion xaritalar tuzish, rekombinant DNK olish, DNK nuleotidlari izchilligini aniqlash, o'simlik hujayralariga transformatsiya qilish usullari: genomiga ekspressiyasi, markerlarga aslangan selektsiya usullari, gen va hujayra muhandisligi usullaridan foydalanib transgen o'simliklar olish, zararkunanda hasharotlar, kasalliklar hamda atrof-muhitning stress omillariga chidamli o'simliklarini olish, o'simliklarni o'sishi va rivojlanishini boshqarish, o'simlik hujayra va to'qimalari kulturasini, izolyatsiyalangan o'simlik hujayra va to'qimalarini in vitro da kulturalash texnikasi, o'simlik hujayra va to'qimalarini o'stirish uchun oziq muhitlar, kallus to'qimalari morfogenezi, hujayralar muhandisligi usullarini qo'llab sog'lomlashtirilgan o'simliklarni klonli mikroko'paytirish kabi muhim bo'lgan kompetensiyalarga ega bo'ladi	4	7
	ATEBB2704	Agrobiznesni tashkil etish va boshqarish	Hozirda ishlab chiqarish va ist'emoj jarayonida yuz beradigan o'zgarishlarni moddiy, moliyaviy va axborot tizimlarida oqim jarayonlarni boshqarishni takomillashtirishni, qishloq xo'jaligida ishlab chiqarish bilan bog'liq bo'lgan barcha infratuzilmalar faoliyatini muvofiqlashtirilgan holda boshqarishni,	4	7
	AGLB2704	Agrologistika			

			qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishl jarayonini optimallashtirish yo'llarini ishlab chiqish va amalga oshirish bo'yicha bilim va ko'nikmalarni shakllantirishdan iborat. Logistika Fanning dolzarbligi hamda unga nisbatan tobora ortib borayotgan talab va qiziqish moddiy oqimlar bilan shug'ullanuvchi tizimlar faoliyatiga logistik nuqtai-nazardan yondashishning samaradorligi bilan belgilanadi.		
	MSB2704	Moliyaviy savodxonlik	Insonning ma'lum soha bo'yicha ilm va tushuncha olishida ta'lim eng muhim tizim hisoblanadi. Yoshlarning moliyaviy savodxonligini asta-sekin ta'lim davrida oshirib borish samarali natijadir. Buning uchun har bir hududda hamda ish joylarida moliyaviy savodxonlikni oshirish bo'yicha ekspertlarni jalb qilgan holda treninglar tashkil etish zarur. Mahalliy hokimyat, ish beruvchilar, mahalla faollari bu borada yanada mas'uliyatli bo'lishlari lozim, chunki har qanday moliyaviy yo'qotish bir oila uchun bu o'sha hududdagi ijtimoiy-iqtisodiy vaziyatga sekin asta ta'sir qilib boradi. Uy xo'jaliklari, oilalar va shaxslarga o'z byudjetlarini shakllantirish va rejalashtirishga oid bilim hamda ko'nikmalarni muntazam berib borishning universal usullarini ishlab chiqish va amaliyotga tatbiq etish maqsadga muvofiq. Shuningdek, aholining turli ijtimoiy guruhlar uchun mo'ljallangan moliyaviy savodxonlik, uning tarkibiy qismlarini takomillashtirish bo'yicha turli axborot va ta'lim dasturlarini ishlab chiqilishi, hamda ularni muntazam tegishli aholi qatlamlari uchun yetkazib borish ham muhim choralari bo'yicha bilim berish.	4	7

Muvofiqlashtirish soha kengashi kotibi

M.Djiyanov